

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-177>

УДК 336.717

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МЕТОДІВ РЕГУЛЮВАННЯ НБУ ДІЯЛЬНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

SYSTEMATIZATION OF METHODS OF NBU REGULATION OF THE ACTIVITIES OF NON-BANKING FINANCIAL INSTITUTIONS

Копилюк Оксана Іванівна

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів,
економічної безпеки, банківської справи та страхового бізнесу,
Львівський торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0977-1309>

Фостяк Ігор Васильович

аспірант,
Львівський торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-2480-9821>

Kopylyuk Oksana, Fostyak Ihor
Lviv University of Trade and Economics

У статті представлено аналіз термінології та авторське визначення терміну "небанківська фінансова установа". На основі дослідження вітчизняної нормативно-правової бази та підходів інституцій ЄС до регулювання ринку небанківських фінансових установ запропоновано систематизацію методів їх регулювання з боку НБУ. Відзначено, що характерними ознаками небанківських фінансових установ є: належність до фінансового ринку як надавача послуг, функціонування на підставі ліцензування, надання фінансових послуг, які не належать до банківських, впровадження ризикорієнтованого підходу та систем моніторингу, вагомий вплив на зростання системних ризиків через тісний зв'язок банківського та небанківського секторів, вплив на розвиток економіки країни через наявний інвестиційний потенціал, гнучкість у впровадженні технологічних інновацій, диверсифікованість форм, методів та інструментів державного регулювання та нагляду.

Ключові слова: небанківська фінансова установа, регулювання, нагляд, кредитна спілка, ломбард, фінансова установа, страхова компанія.

The article presents an analysis of terminology and the author's definition of the term "non-bank financial institution". Based on a study of the domestic regulatory framework and approaches of EU institutions to the regulation of the market of non-bank financial institutions, a systematization of the methods of their regulation by the NBU is proposed. It is noted that the characteristic features of non-bank financial institutions are: belonging to the financial market as a service provider, functioning on the basis of licensing, providing financial services that are not related to banking, implementing a risk-based approach and monitoring systems, a significant impact on the growth of systemic risks due to the close connection between the banking and non-banking sectors of the economy, impact on the development of the country's economy due to the existing investment potential, flexibility in the implementation of technological innovations, diversification of forms, methods and instruments of state regulation and supervision. The characteristics of the methods of regulation by the NBU allowed us to draw a number of conclusions: 1) regulation of insurers' activities is as close as possible to regulation in accordance with the EU Solvency II Directives; 2) regulation of credit unions as non-profit institutions is carried out by adhering to prudential standards, a risk-based approach and opportunities for expanding membership not only for individuals, but also for individual legal entities; 3) pawnshops as high-profit institutions that provide loans to individuals secured by movable property are subject to simplified regulatory conditions, however, licensing, supervision, implementation of a risk-based approach, customer orientation, and transparency of management are necessary; 4) in financial companies as the largest segment of non-banking financial institutions in terms of assets and volume of credit operations, regulation through licensing, capital requirements, and risk assessment. Further research should substantiate the methodological tools for assessing the effectiveness of the functioning of non-banking financial institutions in the context of determining the state and development trends, impact on the stability of the banking and financial system, systematization, monitoring of major risks, and methods for minimizing them.

Keywords: non-bank financial institution, regulation, supervision, credit union, pawnshop, financial institution, insurance company.



Постановка проблеми. Повномасштабне вторгнення росії в Україну призвело до спаду економіки, тимчасової окупації частини територій, знищення інфраструктури, внутрішньої і зовнішньої міграції населення, що негативно вплинуло на стан фінансового сектора та рівень його ризиковості. Попри екзистенційні виклики, загрози й високі ризики воєнного характеру фінансова система України зберігає макроекономічну стабільність, прибутковість, ефективність. В умовах воєнних ризиків попит на кредити для юридичних та фізичних осіб знизився, що зумовлено, передусім, воєнними чинниками. Тому особливої уваги потребує дослідження сутності, особливостей функціонування небанківських фінансових установ, їх впливу на кредитну активність та задоволення потреб споживачів, механізмів регулювання їх діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Основні засади та характерні ознаки функціонування небанківських фінансових установ, нормативно-правове забезпечення регулювання та нагляду розкриті у дослідженнях як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Зокрема, Р. Бачо, К. Сочка, Г. Потокі здійснили оцінку основних показників діяльності й напрямів розвитку небанківського фінансового сектору України в умовах війни, обґрунтували необхідність його державної підтримки, регулювання, цифрової трансформації [1]. Учені Т. Бороденко, А. Буряченко, М. Гапонюк окреслили значення небанківських фінансових установ у наданні кредитних послуг, їх цільові орієнтири та особливості регулювання [2]. Науковець А. Tobias висвітлив основні підходи до регулювання і нагляду за діяльністю страхових компаній, інвестиційних й пенсійних фондів згідно Директив ЄС [3]. Відповідно до досліджень Г. Буги відсутні усталені підходи й однастайне трактування сутності й функцій небанківських фінансових установ у нормативно-правовому аспекті [4], а учені L. Herman, T. Higgins, A. Minson, S. Ulland акцентують на суб'єктах, які належать до небанківських фінансових установ, їх операціях, взаємозв'язку й відмінностях з банками [6]. У роботах Т. Тесленко представлено характеристику небанківських фінансових установ як суб'єктів фінансового ринку та особливості їх облікової політики [8], С. Єсімова – розкрито механізми проведення макропруденційного нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ, спрямованого на забезпечення безпеки та стійкості фінансового ринку [10], А. Холодилова – обґрунтовано шляхи інтеграції вітчизняного

ринку небанківських фінансових послуг в європейську систему на засадах їх відповідності критеріям і стандартам ЄС [11].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на широкий спектр наукових розробок, питання новітніх підходів до регулювання діяльності небанківських фінансових установ та дослідження їх впливу на стабільність фінансової системи є мало розробленими та актуальними.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розкриття сутності, характерних ознак діяльності небанківських фінансових установ та обґрунтування новітніх підходів до їх регулювання з боку НБУ.

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою забезпечення фінансової стабільності та подальшого розвитку сталого фінансового ринку, спрямованого на задоволення потреб клієнтів в умовах сьогодення запроваджуються нові підходи до регулювання ринку небанківських фінансових установ. Небанківські фінансові посередники стали активними інвесторами фінансування економіки та забезпечують альтернативні джерела фінансування потреб юридичних і фізичних осіб у порівнянні з банківськими установами. Європейська рада з системних ризиків оцінює, що на небанківське фінансове посередництво припадає щонайменше 41,5 трлн євро (39%) активів європейського фінансового сектора.

Учений Р. Бачо, К. Сочка, Г. Потокі справедливо зазначають, що небанківський фінансовий сектор відіграє важливу роль у забезпеченні доступу до фінансових ресурсів для широких верств населення та бізнесу, особливо для суб'єктів малого та середнього підприємництва, які зазнали значних втрат внаслідок бойових дій. У структурі сектору зберігається домінування страхових компаній, ломбардів, кредитних спілок, лізингових і факторингових компаній, проте спостерігається зростання ролі мікрофінансових організацій та фінтех-компаній [1].

Як зазначають Т. Бороденко, А. Буряченко, М. Гапонюк небанківські фінансово-кредитні установи швидко набувають популярності завдяки інноваціям у галузі технологій та гнучкості в адаптації до змін на ринку. Вони часто використовують високотехнологічні рішення, такі як блокчейн та штучний інтелект, для поліпшення своїх послуг та забезпечення більш швидкого та ефективного обслуговування клієнтів. Автори акцентують, що регулювання є однією з головних сфер, де

потрібні стандартизація та чіткі правила, щоб забезпечити стабільність та надійність цих установ [2].

А. Tobias зазначає, що небанківські установи, до яких належать страхові компанії, пенсійні та інвестиційні фонди, хоч і не приймають депозитів, проте відіграють дедалі більшу роль на світових ринках. Регуляторний режим у них значно різниться із спеціалізованими наглядовими системами для страхових компаній та менш комплексним пруденційним наглядом для багатьох інших [3].

З липня 2020р. НБУ став регулятором небанківських фінансових установ, які формують вагомую частку фінансового ринку та охоплюють діяльність страхових компаній, кредитних спілок, фінансових компаній та інших надавачів фінансових послуг. В свою чергу, регулювання недержавних пенсійних фондів, як складової третього рівня пенсійної системи України та фондів фінансування будівництва здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.

В умовах сьогодення відсутнє усталене трактування дефініції "небанківська фінансова установа". Згідно визначення Г. Буги небанківська фінансова установа – юридична особа, яка не є банком, зі спеціальним правовим статусом фінансового посередника внесеного до Єдиного державного реєстру фінансових установ, на підставі ліцензії Національного банку України надає/здійснює одну чи кілька фінансових послуг на ринках страхування, кредитної кооперації, накопичувального пенсійного забезпечення, залучення інвестицій від суб'єктів господарювання та населення [4].

Група Світового банку акцентує, що небанківська фінансова установа – NBFІ) – це фінансова установа, яка не має повної банківської ліцензії та не може приймати депозити від населення. Однак небанківські фінансові установи сприяють наданню альтернативних фінансових послуг, таких як інвестиції (як колективні, так і індивідуальні), об'єднання ризиків, фінансовий консалтинг, брокерські операції, грошові перекази та інкасація чеків. Прикладами небанківських фінансових установ є страхові компанії, венчурний капітал, валютні біржі, організації, що надають мікропозики та ломбарди [5].

L. Herman, T. Higgins, A. Minson, S. Ulland небанківські фінансові установи – це фінансові компанії, які не є банками. Це різноманітна група організацій, які переважно надають фінансові послуги, але не мають

банківської ліцензії. Прикладами типів небанківських фінансових установ є інвестиційні фонди, пенсійні фонди, страховики, підприємства, що спонсоруються урядом та фінансові брокери-дилери [6].

У Глобальному звіті про моніторинг небанківського фінансового посередництва використовуються моніторингові агрегати у широкому та вузькому аспектах. Розширене визначення базується на макроекономічних агрегатах секторів національних фінансових ресурсів і включає усі фінансові установи, які не є центральними банками, банками, державними фінансовими установами. У вузькому розумінні – це інші фінансові посередники – підмножина сектору небанківських фінансових установ, що складається з усіх фінансових установ, за виключенням тих, котрі включені у широке трактування. Інші фінансові посередники включають фонди грошового ринку, хедж-фонди, інші інвестиційні фонди, кептивні фінансові установи та кредитори, центральні контрагенти, брокери-дилери, фінансові компанії, трастові компанії та структуровані фінансові структури та інші [7].

Як акцентує Т. Тесленко у Законі України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» відсутнє визначення небанківських фінансових установ. Однак їх характеристика надається в інших нормативних документах, що видані Національним банком України [8, с. 377].

Варто зазначити, що у Положенні про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг від 29 грудня 2023 року № 199 вказано, що небанківська фінансова установа – це страховик, кредитна спілка, фінансова компанія, ломбард [9].

Відповідно до Комплексної інформаційної системи (KIC) НБУ, у якій можна здійснити пошук інформації, яка міститься в Державному реєстрі фінансових установ, реєстрі осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги та Реєстрі страхових посередників на поточну дату та перевірити інформацію щодо: страхових компаній, страховиків із спеціальним статусом, кредитних спілок, фінансових компаній, ломбардів, лізингодавців, операторів поштового зв'язку (до 29.05.2024), страхових посередників (страхових агентів, субагентів, додаткових страхових агентів, страхових та/або перестрахових брокерів).

На нашу думку, небанківські фінансові установи – це суб'єкти фінансового ринку,

надавачі послуг, які не є банками, діють на основі ліцензії, внесені до Реєстру фінансових посередників, надають одну або декілька фінансових послуг в межах основного виду діяльності на засадах клієнтоорієнтованості, безпеки й ризикорієнтованого підходу.

Характерними ознаками небанківської фінансової установи є:

1) належність до фінансового ринку як надавача послуг;

2) функціонування на підставі ліцензування;

3) надання фінансових послуг, які не належать до традиційних банківських операцій;

4) впровадження ризикорієнтованого підходу та систем моніторингу;

5) вагомий вплив на зростання системних ризиків через "визначені Радою з фінансової стабільності та Європейською радою системних ризиків три структурні вразливості, а саме: системні дисбаланси ліквідності, надмірне левериджування та взаємозв'язок між небанківськими фінансовими посередниками та банківським сектором" [7].

6) вплив на розвиток економіки країни через наявний інвестиційний потенціал та спроможність до формування довгострокових ресурсів повоєнної відбудови;

7) гнучкість у впровадженні технологічних інновацій;

8) диверсифікованість форм, методів та інструментів державного регулювання та нагляду.

НБУ як регулятор діяльності небанківських фінансових установ впроваджує новітні підходи до регулювання, які відповідають нормативно-правовим актам ЄС та вимогам Законів "Про фінансові послуги та фінансові компанії", "Про страхування", "Про кредитні спілки", а також Положенню про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг.

С. Єсімов виділив три концептуальні моделі регулювання суспільних відносин на фінансовому ринку: засноване на принципах; засноване на правилах; засноване на судженні. Нагляд за небанківськими фінансовими установами характеризується застосуванням: ризик-орієнтованого підходу; макропруденційного нагляду; моделі регулювання, що базується на судженнях; пропорційного регулювання та нагляду; поведінкового нагляду; поєднання форм нагляду [10]. Позитивним аспектом є ґрунтовне дослідження ученим концептуальних підходів до регулю-

вання та нагляду з окресленням їх переваг та недоліків.

Регулювання діяльності страховиків, кредитних спілок, ломбардів, фінансових компаній, небанківських надавачів платіжних послуг здійснюється на підставі формування транспарентності ринку, клієнтоорієнтованості й доступу до фінансових послуг, захисту інтересів споживачів, дотримання моніторингу існуючих ризиків, комплаєнсу й функціонування на ESG-засадах.

Підтримуємо дослідження А. Холодилової, яка акцентує, що на діяльності таких інститутів к Європейська Рада з системних ризиків (European Systemic Risk Board – ESRB), Європейська система фінансових наглядачів (European System of Financial Supervisors – ESFS) та Європейський орган з регулювання страхової діяльності та діяльності з недержавного пенсійного забезпечення (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA). Оскільки наглядові структури ЄС мають наднаціональний характер, то Україна зобов'язана провести адміністративно-організаційні заходи і реформи, що будуть відповідати названим вище базовим принципам нагляду за фінансовими ринками та інститутами [11, с. 144]. Систематизація методів регулювання з боку НБУ страхових компаній, кредитних спілок, ломбардів, фінансових компаній наведена в табл. 1.

Характеристика методів регулювання (табл. 1) з боку НБУ дозволила зробити низку висновків:

1) регулювання діяльності страховиків максимально наближене до регулювання згідно Директив ЄС Solvency II;

2) регулювання кредитних спілок як неприбуткових установ, які задовольняють не лише потреби своїх членів у кредитах чи банківських металах, й залучають кошти учасників на депозити здійснюється шляхом дотримання пруденційних нормативів, ризикорієнтованого підходу й можливостей розширення членства не лише фізичних осіб, але й окремих юридичних (фермерські господарства, кооперативи, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, мікропідприємств тощо);

3) ломбарди як високоприбуткові установи, які надають кредити фізичним особам під заставу рухомого майна підпадають під спрощені умови регулювання, проте процедури ліцензування, нагляду, впровадження ризикорієнтованого підходу, клієнтоорієнтованості, транспарентності управління є необхідними;

Таблиця 1

Систематизація методів регулювання НБУ небанківських фінансових установ

Небанківська фінансова установа	Трактування згідно чинного законодавства	Методи регулювання
Страхова компанія	фінансова установа або філія страховика-нерезидента, які мають право здійснювати діяльність із страхування на території України [12]	Ліцензування Реєстрація в державному реєстрі фінансових установ Оцінка фінансово-економічної звітності Визначення суспільної значимості страховика Фінансовий моніторинг на основі нормативів діяльності, величини активів, обсягів технічних резервів, оцінки ризиків Оцінювання внутрішніх політик та інвестиційної стратегії Нагляд за ринковою поведінкою Застосування заходів впливу Виведення з ринку
Кредитна спілка	фінансова установа, створена на засадах кооперації з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових та інших послуг, а також здійснення іншої діяльності за рахунок об'єднання грошових внесків членів кредитної спілки та інших джерел [13]	Ліцензування, видача спрощених та стандартних ліцензій Реєстрація в державному реєстрі фінансових установ Оцінка фінансово-економічної звітності Визначення суспільної важливості кредитної спілки Фінансовий моніторинг на основі величини активів, оцінки ризиків, пруденційних нормативів достатності капіталу першого рівня та достатності регулятивного капіталу, розміру комбінованого буфера капіталу, ліквідності, концентрації кредитного ризику, лімітів кредитування пов'язаних осіб Оцінювання внутрішніх політик та положень кредитних спілок (комплаєнс, внутрішній аудит, управління ризиками) Безвизний нагляд та інспекційні перевірки Заходи впливу раннього втручання та коригувальні, адміністративні стягнення, штрафи Виведення з ринку
Ломбард	фінансова установа, яка на підставі ліцензії на діяльність ломбарду має право надавати фізичним особам фінансові послуги з надання коштів та банківських металів у кредит у вигляді ломбардних кредитів [14]	Ліцензування Реєстрація в державному реєстрі фінансових установ Оцінка фінансово-економічної звітності Нагляд Визначення групи (1-4) суспільної важливості ломбарду Застосування заходів впливу Оцінка внутрішніх політик Виведення з ринку
Фінансова компанія	фінансова установа, яка на підставі відповідної ліцензії має право здійснювати діяльність з надання одного або декількох з таких видів фінансових послуг: 1) надання коштів та банківських металів у кредит; 2) надання гарантій; 3) факторинг; 4) фінансовий лізинг; 5) торгівля валютними цінностями; 6) фінансові платіжні послуги з переказу коштів без відкриття рахунку та/або із здійснення еквайрингу платіжних інструментів [14]	Ліцензування Мінімальні вимоги до власного капіталу у розмірах не менше, ніж 20 млн грн – для надання гарантій, 15 млн грн – для торгівлі валютними цінностями, 10 млн грн – для надання коштів у кредит, послуг факторингу, фінансового лізингу й не менше 5 млн грн на кожен включений у ліцензію вид фінансових послуг, дотримання коефіцієнта лівериджу Реєстрація в державному реєстрі фінансових установ Оцінка фінансово-економічної звітності Нагляд Визначення групи (1-4) суспільної важливості фінансової компанії Застосування заходів впливу Оцінка внутрішніх політик Виведення з ринку

Джерело: сформовано на основі [12; 13; 14]

4) у фінансових компаніях як найбільшого за величиною активів та обсягом кредитних операцій сегмента небанківських фінансових установ регулювання шляхом ліцензування, вимог до капіталу та оцінювання ризиків спрямоване на стабільність й захист споживачів.

Висновки. Отже, небанківські фінансові установи – суб'єкти фінансового ринку, надавачі послуг, які не є банками, діють на основі ліцензії, внесені до Реєстру фінансових посередників, надають одну або декілька фінансових послуг в межах основного виду діяльності на засадах клієнтоорієнтованості, безпеки й ризикорієнтованого підходу.

Регулювання діяльності страховиків, кредитних спілок, ломбардів, фінансових компаній, небанківських надавачів платіжних послуг здійснюється з метою формування транспарентності ринку, клієнтоорієнтованості й доступу до фінансових послуг, захисту інтересів

споживачів, дотримання моніторингу існуючих ризиків, комплаєнсу й функціонування на ESG-засадах.

НБУ як регулятор діяльності небанківських фінансових установ запроваджує новітні підходи, які базуються на змінах у нормативно-правовій базі та формуванні регуляторних вимог, які відповідають Європейським директивам та стандартам. Регуляторні вимоги впроваджуються не лише на етапі ліцензування, але й формують ефективні системи нагляду, контролю, формування внутрішніх політик, виведення з ринку.

Подальші дослідження повинні обґрунтовувати методичний інструментарій оцінювання ефективності функціонування небанківських фінансових установ в контексті визначення стану та тенденцій розвитку, впливу на стабільність банківської і фінансової системи, систематизації, моніторингу основних ризиків та методів їх мінімізації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бачо Р. Й., Сочка К. А., Потоки Г. Ф. Статистичний аналіз стану небанківського фінансового сектору України в умовах воєнного стану. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 12. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15866377>.
2. Бороденко Т., Буряченко А., Гапонюк М. Діяльність небанківських фінансових установ на ринку фінансових послуг. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-4>.
3. Tobias A. Growth of Nonbanks is Revealing New Financial Stability Risks. 2025. October 14. URL: <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2025/10/14/growth-of-nonbanks-is-revealing-new-financial-stability-risks> (дата звернення: 20.10.2025).
4. Буга Г. С. Небанківська фінансова установа як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 1. С. 178-181. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-1/44>.
5. Nonbanking financial institution. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/gfdr/gfdr-2016/background/nonbank-financial-institution> (дата звернення: 22.10.2025).
6. Herman L., Higgins T., Minson A., Ulland S. The Basics of Nonbank Financial Institutions. 2024. November 21. URL: <https://tellerwindow.newyorkfed.org/2024/11/21/the-basics-of-nonbank-financial-institutions> (дата звернення: 18.10.2025).
7. Global Monitoring Report on Non-Bank Financial Intermediation. *The Financial Stability Board*. 2024. December 16. URL: <https://www.fsb.org/uploads/P161224.pdf> (дата звернення: 20.10.2025).
8. Тесленко Т. І. Характеристика небанківських фінансових установ та побудова бухгалтерського обліку в небанківських фінансових установах. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 19. С. 376-380. URL: http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/2_13_uk/64.pdf (дата звернення: 20.10.2025).
9. Положення про авторизацію надавачів фінансових послуг та умови здійснення ними діяльності з надання фінансових послуг : Постанова Правління НБУ від 29 грудня 2023 р. № 199 / Національний банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0199500-23#Text> (дата звернення: 20.10.2025).
10. Єсімов С. С. Нагляд за діяльністю небанківських фінансових установ. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право*. 2024. Вип. 82. Ч. 2. С. 152-158. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.24>.
11. Холодилова А. О. Регулювання діяльності небанківських фінансових установ в Україні. *Інтелект XXI*. 2018. № 1. С. 142-145. URL: https://intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_1/31.pdf (дата звернення: 18.10.2025).
12. Про страхування : Закон України від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> (дата звернення: 23.10.2025).

13. Про кредитні спілки : Закон України від 14 липня 2023 р. № 3254-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text> (дата звернення: 20.10.2025).
14. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14 грудня 2021 р. № 1953-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (дата звернення: 22.10.2025).

REFERENCES:

1. Bacho R. Y., Sochka K. A. & Potoki H. F. (2025) Statystychnyy analiz stanu nebankivs'koho finansovoho sektoru Ukrayiny v umovakh voyennoho stanu [Statistical analysis of the state of the non-banking financial sector of Ukraine under martial law]. *Aktual'ni pytannya ekonomichnykh nauk – Current issues of economic sciences*, vol. 12. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15866377>.
2. Borodenko T., Buryachenko A. & Haponyuk M. (2023) Diyal'nist' nebankivs'kykh finansovykh ustanov na rynku finansovykh posluh [Activities of non-bank financial institutions in the financial services market]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and Society*, vol. 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-4>.
3. Tobias A. (2025) Growth of Nonbanks is Revealing New Financial Stability Risks. October 14. Available at: <https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2025/10/14/growth-of-nonbanks-is-revealing-new-financial-stability-risks> (accessed October 20, 2025).
4. Buha H. S. (2022) Nebankivs'ka finansova ustanova yak ob'ekt administratyvno-pravovoho rehulyuvannya [Non-bank financial institution as an object of administrative and legal regulation]. *Yurydychnyy naukovyy elektronnyy zhurnal - Legal scientific electronic journal*, № 1, pp. 178–181. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-1/44>.
5. World Bank Group (2016) Nonbanking financial institution. Available at: <https://www.worldbank.org/en/publication/gfdr/gfdr-2016/background/nonbank-financial-institution> (accessed October 22, 2025).
6. Herman L., Higgins T., Minson A. & Ulland S. (2024) The Basics of Nonbank Financial Institutions. November 21. Available at: <https://tellerwindow.newyorkfed.org/2024/11/21/the-basics-of-nonbank-financial-institutions> (accessed October 18, 2025).
7. The Financial Stability Board (2024) Global Monitoring Report on Non-Bank Financial Intermediation. December 16. Available at: <https://www.fsb.org/uploads/P161224.pdf> (accessed October 20, 2025).
8. Teslenko T. I. (2019) Kharakterystyka nebankivs'kykh finansovykh ustanov ta pobudova bukhhalters'koho obliku v nebankivs'kykh finansovykh ustanovakh [Characteristics of non-bank financial institutions and the construction of accounting in non-bank financial institutions]. *Pryazovs'ky ekonomichnyy visnyk – Azov Economic Bulletin*, vyp. 19, pp. 376-380. Available at: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2019/2_13_uk/64.pdf (accessed October 20, 2025).
9. Polozhennya pro avtoryzatsiyu nadavachiv finansovykh posluh ta umovy zdiysnennya nymy diyal'nosti z nadannya finansovykh posluh [Regulations on the authorization of financial service providers and the conditions for their provision of financial services]: Postanova Pravlinnya NBU vid 29 hrudnya 2023 r. № 199 / Natsional'nyy bank Ukrayiny. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0199500-23#Text> (accessed October 20, 2025).
10. Yesimov S. S. (2024) Nahlyad za diyal'nistyu nebankivs'kykh finansovykh ustanov [Supervision of the activities of non-bank financial institutions]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho Natsional'noho Universytetu - Scientific Bulletin of Uzhgorod National University*, vyp. 82, № 2, pp. 152-158. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.82.2.24>.
11. Kholodylova A. O. (2018) Rehulyuvannya diyal'nosti nebankivs'kykh finansovykh ustanov v Ukrayini [Regulation of the activities of non-bank financial institutions in Ukraine]. *Intelekt XXI – Intellect XXI*, № 1, pp. 142-145. Available at: https://intellect21.nuft.org.ua/journal/2018/2018_1/31.pdf (accessed October 18, 2025).
12. Pro strakhuvannya [On Insurance]: Zakon Ukrayiny vid 18 lystopada 2021 r. № 1909-IX / Verkhovna Rada Ukrayiny. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text> (accessed October 23, 2025).
13. Pro kredytni spilky [On credit unions]: Zakon Ukrayiny vid 14 lypnya 2023 r. № 3254-IX / Verkhovna Rada Ukrayiny. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text> (accessed October 20, 2025).
14. Pro finansovi posluhy ta finansovi kompaniyi [On financial services and financial companies]: Zakon Ukrayiny vid 14 hrudnya 2021 r. № 1953-IX / Verkhovna Rada Ukrayiny. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text> (accessed October 22, 2025).